

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

44

ISSN 1211-7250

ISBN 80-86023-23-0

2003 11 10

9395458

BRNO 2003

280, -

PŘEHLED VÝZKUMŮ 44

Vydává:	Archeologický ústav AV ČR Brno Královopolská 147, 612 00 Brno E-mail: infor@iabrno.cz
Odpovědný redaktor:	doc. PhDr. Jaroslav Tejral, DrSc.
Redakce a příprava pro tisk:	Ing. Petr Škrdla, PhD., Mgr. Balázs Komoróczy, PhDr. Lubomír Šebela, CSc., PhDr. Jiří Doležel, Dana Gregorová, Alice Del Maschio
Na titulním listě:	Středověký hrádek Vratěnin, okr. Znojmo. Foto: Miroslav Bálek
Tisk:	Bekros
Náklad:	350 ks

© 2003 by the Authors.

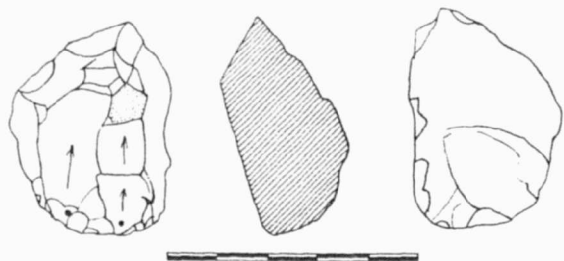
All rights reserved.

AÚ AV ČR Brno, Královopolská 147, 612 00

DOLNÍ TOŠANOVICE (okr. Frýdek-Místek)

„U lípek“. Paleolit. Ojedinelý nález. Povrchový sběr.

Lokalita leží přibližně v polovině trasy mezi Frýdkem-Místkem a Českým Těšínem, u komunikace R-48 (mapa 1:10 000, č. listu 25-22-03). Na trojmezí katastrálních hranic Horních a Dolních Tošanovic s Horními Domaslovicemi, nad dolnotošanovickým zámečkem Chlumských, se zvedá návrší „U lípek“ (378,6 m). Jižní, až jihovýchodní svah tohoto pahorku je zčásti obděláván, částečně zatravněn a zalesněn je jen malý remízek u pramene potůčku s několika rybníčky.

Obr. 21. Dolní Tošanovice. Jádru.
Dolní Tošanovice. Kern.

Na obdělávané ploše pahorku jsem při povrchovém sběru našla prismatické jednodstavové jádro z rohovce okrové barvy, pokryté vrstvou sytě bílé patiny (obr. 21). Na dorzální straně jádra se nacházejí výrazné stopy po odbíjení. U dvou stop po odbíjení jsou zřetelná místa úderu tzv. bulbus, pouze u jedné nikoli. Rozměry v posloupnosti délka, šířka a výška činí: 430 x 320 x 220 mm. Nález odborně zhodnotil Petr Neruda a zařadil jej do paleolitu.

Paleolitické jádro není jediným nálezem na této lokalitě učiněným. Povrchovými sběry tu byl získán soubor pravěkých keramických zlomků spolu se štípanou kamennou industrií z pazourku, rohovce a obsidiánu. Tyto nálezy však dosud čekají na zhodnocení odborných archeologů.

Radka Jelínková

Literatura:

- Boris, M. – Michálek, L. 2003: Pravěké osídlení Dolních Tošanovic. Archeologie Moravy a Slezska, Informační zpravodaj ČSA, Kopřivnice.

Resumé

Die Lokalität liegt auf der Anhöhe „U lípek“ (378,6 m), in der Gemeinde Dolní Tošanovice, Bezirk Frýdek-Místek (Landkarte 1:10 000, 25-22-03). Dort fand ich auf an Oberfläche einen paleolithischen Kern (430 x 320 x 220 mm).

IVANČICE (k. ú. Budkovice, okr. Brno-venkov)

„Myslivárna“. Mladý paleolit. Ojedinelé nálezy. Systematický výzkum. Uložení: MZM Brno, M Ivančice.

V Budkovicích prováděl v letech 1959, 1960 a 1965 záchranné výzkumy J. Ondráček, který zde objevil věteřovské

sídlíště s neobvykle bohatými zásobnicovými objekty a zahloubenou kúlovou stavbu neznámého účelu (Ondráček – Stuchlíková 1982). Systematický výzkum lokality pod vedením J. Stuchlíkové proběhl v letech 1984-1987. Během čtyř sezon bylo – kromě dalších zásobnicových jam – zjištěno pokračování kúlové stavby. Dále se objevila a prozkoumala část mohutného příkopu o šířce 10 až 12 m a hloubce 6,65 m. Zahloubenou kúlovou stavbu i příkop můžeme spojit s věteřovskou skupinou ze závěru starší doby bronzové (Stuchlíková 1990).

Poloha je situována na výrazné ostrožně nad řekou Rokytou v nadmořské výšce 285 m (relativní převýšení nad hladinou Rokytne je 67 m).

V souboru štípané kamenné industrie byl již v průběhu zpracovávání nálezové zprávy vyčleněn ojedinelý paleolitický artefakt (inv. č. AÚ 01559-146/87, předávací protokol č. j. 157/94). Jedná se o mediální zlomek drobné čepel vyrobené z kvalitního, bíle patinovaného sílicitu, bez možnosti bližší determinace. Nález byl vyzdvižen z přemístěných sedimentů v zásypu příkopu (sonda VII, obj. II, vrstva 4b, 5), který dosahoval max. hloubky až 6,65 m. J. Stuchlíková (1990, 127) zmiňuje ještě nález fosilní kosti.

V souvislosti se zpracováním štípané kamenné industrie doby bronzové byly objeveny další 4 paleolitické artefakty (inv. č. AÚ 01559-199/84, 200/84, 201/84 – 2 ks). Nálezy pocházejí přibližně ze stejného místa jako v prvním případě (sonda III, metr 10-13, hloubka 260-320 cm), tj. z prostoru superpozice zahloubené stavby a příkopu. Jedná se o čepel doprovázenou třemi úštěpy. Za pozornost stojí surovina: Téměř všechny artefakty jsou vyrobeny z moravských jurských rohovců, ve dvou případech typu Stránská skála, což je ve vzdálenosti téměř 30 km od výchozu na Stránské skále a v dosahu zdrojové oblasti rohovců typu Krumlovský les jev krajně neobvyklý (srovnej například se surovinovým spektrem na lokalitě Mohelno – Boleniska, Škrdla – Plch 1993).

Zdokumentované indicie naznačují, že v prostoru věteřovského hradiska v Budkovicích byla zachycena stopa paleolitického osídlení. Artefakty byly druhotně uloženy v zásypech objektů z doby bronzové, které byly vyhloubeny ve spraši. Nález fosilní kosti naznačuje možnost, že terénní úpravy v době bronzové narušily polohu s paleolitickými artefakty. Protože se lokalita rozprostírá na okraji intravilánu obce, kde je možno v budoucnu očekávat stavební aktivity, je třeba jí věnovat náležitou pozornost, poněvadž ve sledovaném prostoru se mohou najít další stratifikované artefakty.

Petr Škrdla, Stanislav Stuchlík, AÚ AV ČR Brno

Literatura:

- Ondráček, J. – Stuchlíková, J. 1982: Věteřovské sídlíště v Budkovicích, FAM XVI, Brno.
Stuchlíková, J. 1990: Výzkum fortifikace na sídlíšti v Budkovicích, AR 42, 121-146.
Škrdla, P. – Plch, M. 1993: Nová mladopaleolitická kolekce z lokality Mohelno (okr. Třebíč), PV 1990, 67-70.

Resumé

A series of the white patinated Paleolithic artifacts, made of Moravian Jurassic chert (probably of Stránská skála – type), were identified among the collections of chipped stone industry excavated from the Bronze Age hillfort of Budkovice.